

ABONNEMENT

Pays étrangers

Pour un an: 2 Dolars

1 dition spéciale: 3 Dolars.

ADRESSE

"İdjtihad,, Constantinople

Télépli: St. 865

xxvème ANNÉE

15 Juillet 1930

İCTİHAD

Türkçe ve Fransızca

İLMİ, EDEBİ, İKTİSADİ

No: 301

ABONEMAN:

Seneliği [24Nusha] Türki-
ye için 2 1/2, Âlâ kâğıd-
lısı 5 Liradır

İDAREHANESİ

Cıgaloğlunda İctihad Evi

Tarihi Te'sisi:

1904 — Genève.

Yirmi beşinci sene

15 Temmuz 1930

ŞARK ve GARB İLHAMLARI

İctihadın son nüshalarından birinde solmayan güzellikler ünvanı altında **İbni Yemin** in:

پادشاهی نزد اهل معرفت آزادگیست
هر که بند آرزو بکشاد از دل پادشاست

beyitini arkadaşım Rauf Ahmed Bey okuduktan sonra kıymetli bir mütalâada bulundu. Bu beyitin mânasını hatırlatayım :

Padişahlık, hür olmaktadır. arzu bağını gönlünden atan kimse padişahdır.

R. Ahmed B. dedi ki, şübhesiz bu beytde âli cenablık ve istiğni ilhamı var: fakat münfail bir âli cenablık; gönlün arzu bağını çözmek büyük birşey değildir hatta ne ferd için ne cem'iyet için faydalı birşey olmaz. Bir Garb şâirinin bu vadideki ilhamı çok yüksek ve çok daha haysiyetlidir: İngilterenin, takriben 25 sene evvel Libéral fırkası reisi ve başvekili Campbell Bannermann vefat ettiği vakit ona fırka re'isliğinde halef olan M. Asquith tarafından Avam Kamarasında selevinin hasa' ilî hakkında belîğ ve müessir bir nutuk irad etmiş ve bu nutkunu şu manzum parça ile bitirmiştir :

How happy is the born and taught
That serveth not another's will
And simpl truth his utmost skill
His armour is his honest thought.
That man is freed from servile bands
Of hope to rise, of fear to fall;
Lord of himself though of no lands
And, having nothing, yet he has all .

İşte tercümesi :

Ne kadar bahtiyardır o insan ki başkalarının meramlarına hizmetkâr olmamak için doğmuş ve terbiye edilmiştir. Zihni dürüst fikri ve en büyük mehareti sade hakikattir.

Böyle bir insan yükselmek ümidinin ve düşmek korkusunun esaret bağlarından âzâdedir; bir milkin değilse de kendi kendisinin padişahıdır ve hiçbir şeye malik değilse de her şeyi vardır

Şu nükteyi de ilâve edelim :

Meşhur devlet refulü W. Pitt, zamanında Londrada Fransa'nın sefiri bulunan zât Pitt e sormuş: İngilterenin büyüklüğünün sebebi nedir? demiş w. Pitt:

*C' est que chez rous les honnêtez gens
sont aussi audacieux que les coquins.*

ya'ni «bizim büyüklüğümüzün sebebi, bizde afif kimselerin hayasız adamlar kadar cür'etli, hayasız adamlar kadar girgin olanlarıdır» cevabını vermiştir.

Hiç şübhe yok fazilet hiç bir arzuya malik olmamakda değil, her yüksek arzuya malik olmamakda ve bu arzuları yüksek ve temiz yollarla tatmin etmektedir. Fazilet fa'aldır. Ne eyilik ne kötülük yapmayan adam fena adamdır. **İctihad** ın mudir fikirlerinden biri de şudur :

Mükemmel insan yalnız yaptığı fenalıktan değil yapmadığı eyilikdende mes'uldür.

Şark ve Garb zihniyetlerini ayıran ma'nevî girdablar buralardadır.

AB. DJ.

SEYRANİ HAKKINDA

Orhan Seyfi Beye

Koyun gibi sürülere katılmaz,
Rütbe ile tahsisatla satılmaz,
Eski papuç olup sonra atılmaz
Seyraninin seyrangâhı başkadır .

Olşa da libası , çuldan çaputdan ,
Daha çok zengindir sırmalı putdan;
Bin nasihat alır geçen tabutdan
Seyraninin seyrangâhı başkadır .

Mi'deciği açıdır, yüreği tokdur
Kavuşu dallarla ülfeti yokdur
Bu tavda zan etme çelikler çokdur
Seyraninin seyrangâhı başkadır .

Kaydinde değildir servetin , namın
Şerabında coşar ruhu Khayyamin
Hayvancâ keyfine ağlar avamın
Seyraninin seyrangâhı başkadır .

İlham ipeğile canfesler dokur.
Sen hadis okursun o gazel okur .
Ey sofî köşkünü sen cennetde kur
Seyraninin seyrangâhı başkadır .

Sulhi